Dokument je izrađen u sklopu projekta Kulturna politika odozdo – Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje. Projekt je podržan sa € 149.940 financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost udruge Operacija grad.

ZAKON O KULTURNIM CENTRIMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se djelatnost kulturnih centara, osnivanje i prestanak rada kulturnih centara, ustrojstvo i upravljanje kulturnim centrima te druga važna pitanja za obavljanje djelatnosti kulturnih centara.

(2) Zakon se odnosi na sve vrste kulturnih centara te na prostore kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti koji nisu regulirani posebnim zakonima.

2. DEFINICIJE POJMOVA

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *Kulturni centri* su specifični institucionalni i organizacijski formati kulturno-društvenih aktivnosti koji nisu određeni pojedinačnom kulturnom djelatnosti, niti pojedinačnim oblicima stvaralaštva, kulturno-umjetničke proizvodnje, niti skupina publike, već su definirani prilagodljivom raznovrsnošću, raznolikošću i otvorenošću.

2. *Prostori kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti* su objekti, zgrade, kompleksi, unutarnje i vanjske prostorije, dvorišta, skladišta koje koriste i njima upravljaju civilni akteri za redovito obavljanje kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti koji nisu regulirani posebnim zakonima.

3. *Djelatnosti kulturnih centara* obuhvaćaju sve oblike kulturnih djelatnosti u kombinaciji s društvenim djelatnostima poput cjeloživotnog obrazovanja, socijalne skrbi, zaštite okoliša, urbanog i regionalnog razvoja.

4. *Vrste kulturnih centara* su domovi kulture, kulturno informativni centri, multimedijalni centri, narodna sveučilišta, pučka otvorena učilišta, umjetnički centri, društveno-kulturni centri.

5. *Javni akteri* su Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uključujući mjesnu samoupravu, javne ustanove, javna trgovačka društva u pretežitom vlasništvu

Iceland Liechtenstein Norway Active citizens fund

Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te zaklade kojima je jedini osnivač država odnosno jednica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

6. *Civilni akteri* su organizacije civilnog društva, odnosno udruge koje su upisane u Registar udruga Republike Hrvatske te umjetničke organizacije koje su upisane u Registar umjetničkih organizacija Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

7. *Sudioničko upravljanje* je model upravljanja koji uključuje i spaja javne i civilne aktere u smislu ovog zakona u zajedničkim procesima planiranja, odlučivanja, praćenja i programiranja inovativnih institucijskih i organizacijskih oblika i praksi u polju kulture.

8. *Civilno-javno partnerstvo* je oblik primjene ili model sudioničkog upravljanja u kulturi koji se temelji na uspostavi ravnopravnog odnosa između civilnih i javnih aktera u procesima donošenja odluka o planiranju, programiranju i financiranju kulturnog centra.

9. *Mješovite javne ustanove* su ustanove koje su osnovane po modelu civilno-javnog partnerstva, kod kojih su osnivačka i sva druga prava i odgovornosti ravnopravno i jednako podijeljena između javnih i civilnih aktera.

3. DJELATNOSTI KULTURNIH CENTARA

Članak 3.

Pod djelatnostima kulturnih centara se podrazumijevaju djelatnosti svih vrsta kulturnih centara kako su definirani stavkom 4. članka 2. ovog Zakona.

Članak 4.

(1) Kulturni centri su pravne osobe u kojima se pripremaju i organiziraju te javno izvode jedan ili više oblika kulturnih djelatnosti, kulturno-umjetničkog stvaralaštva, djelatnosti zaštite, očuvanja i održivog upravljanja kulturnom baštinom, transverzalnim područjima kulturnih djelatnosti u kombinaciji s društvenim djelatnostima kako je definirano u stavku 3. članka 2. ovog Zakona.

Dokument je izrađen u sklopu projekta Kulturna politika odozdo – Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje. Projekt je podržan sa € 149.940 financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost udruge Operacija grad.

(2) Djelatnosti kulturnih centara obuhvaćaju sva područja kulture koja se odnose na unapređenje i razvoj kulture, kulturno-umjetničkog stvaralaštva, javnog kulturnog života, promicanje kulturne suradnje unutar gradova i općina, promicanje veza između gradova i općina na nacionalnoj i međunarodnoj razini, poticanje programa kulturnih potreba građana, osiguravanje materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvoj djelatnosti kulture.

Članak 5.

Specifični oblici djelatnosti kulturnih centara se definiraju aktom o osnivanju ili ugovorom o zajedničkom osnivanju, statutom i unutarnjim aktima kulturnog centra.

Članak 6.

(1) Kulturni centri kao i civilni akteri koji koriste i upravljaju prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti upisuju oblik svoga centra odnosno prostora i opseg djelatnosti (lokalni, nacionalni, međunarodni) u Registar kulturnih centara te pravovremeno unose izmjene o obliku i opsegu djelatnosti.

(2) Ministar nadležan za kulturu donosi Pravilnik kojim se uređuje Registar kulturnih centara.

(3) Pravilnikom iz stavka 2. ovog članka propisuje se sadržaj i način dokumentiranja djelatnosti svih oblika kulturnih centara i prostora kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti, način stručnog vrednovanja rada kulturnih centara, postupak revizije statusa kulturnih centara i prostora kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti u Registru kulturnih centara.

(4) Registar kulturnih centara vodi ministarstvo nadležno za kulturu.

Članak 7.

Iceland Liechtenstein Norway **Active citizens** fund

Dokument je izrađen u sklopu projekta Kulturna politika odozdo – Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje. Projekt je podržan sa € 149.940 financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost udruge Operacija grad.

(1) Kulturni centri imaju pravo na raspolaganje prostorima u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave funkcionalno pogodnim za obavljanje njihove djelatnosti.

(2) Odredba iz stavka 1. ovog članka na odgovarajući način se primjenjuje i na civilne aktere koji koriste i upravljaju prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti koji nisu regulirani posebnim zakonima.

4. FORUM KULTURNIH CENTARA

Članak 8.

(1) Forum kulturnih centara je središnje tijelo sustava kulturnih centara koje obavlja stručne i druge poslove vezane za djelatnost kulturnih centara u skladu s odredbama ovoga Zakona, a osobito:
- razmatra stanje u djelatnosti kulturnih centara u Republici Hrvatskoj
- predlaže opće i specifične mjere i programe za poticanje razvoja i unapređenja djelatnosti kulturnih centara
- potiče unapređenje normi i propisa od značenja za djelatnost kulturnih centara
- daje preporuke i mišljenja o pojedinim pitanjima iz područja djelatnosti kulturnih centara
- pruža stručno-savjetodavnu pomoć kulturnim centrima kao i civilnim akterima koji koriste i upravljaju prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti
- radi na unapređivanju djelovanja i razvoja kulturnih centara kao i civilnih aktera koji koriste i upravljaju prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti
- provodi stručni nadzor nad radom kulturnih centara kao i civilnih aktera koji koriste i upravljaju prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti
- provodi proces medijacije u kulturnim centrima koji se osnivaju temeljem civilno-javnog partnerstva, sukladno potrebi
- obavlja poslove predviđene ovim Zakonom i drugim propisima, kao i druge poslove koje mu povjeri ministarstvo nadležno za kulturu.

Iceland Liechtenstein Norway
Active citizens fund

(2) Forum kulturnih centara čine predstavnici svih kulturnih centara kao i civilnih aktera koji koriste i upravljaju prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti koji su upisani u Registar kulturnih centara.

(3) Forum kulturnih centara ima Radno tijelo čije članove iz vlastitih redova biraju svi članovi Foruma na mandat od 4 godine.

(4) Radno tijelo Foruma ima najmanje 5 članova, od kojih ne mogu svi biti isključivo iz redova kulturnih centara čiji su jedini osnivači javni akteri.

(5) Radno tijelo Foruma je zaduženo za operativnu provedbu poslova kako su definirani stavkom 1. ovog članka.

(6) Forum kulturnih centara donosi poslovnik o svom radu.

(7) Stručne i administrativne poslove za Forum kulturnih centara i Radno tijelo Foruma obavljaju stručne službe ministarstva nadležnog za kulturu.

Članak 9.

Sredstva za rad Foruma kulturnih centara osiguravaju se u državnom proračunu.

5. OSNIVANJE I USTROJSTVO KULTURNIH CENTARA

Članak 10.

(1) Kulturni centri osnivaju se za trajno obavljanje djelatnosti kulturnih centara.

(2) Kulturni centri iz stavka 1. ovoga članka obavljaju djelatnost kao javnu službu.

Članak 11.

(1) Osnivači kulturnih centara kao javnih ustanova mogu biti javni akteri kako su definirani ovim Zakonom.

(2) Javni i civilni akteri zajednički osnivaju kulturni centar kao mješovitu javnu ustanovu.

(3) Međusobna prava i obveze suosnivača uređuju se ugovorom o osnivanju.

(4) Osnivači kulturnih centara međusobna prava i obveze glede osiguravanja sredstava i svih ostalih pitanja vezanih uz njihov rad uređuju aktom o osnivanj, statutom i međusobnim ugovorom.

(5) Kulturni centar može osnovati podružnicu, odnosno svoju ustrojstvenu jedinicu.

.

Članak 12.

Kulturni centri upisuju se u sudski ili drugi odgovarajući registar te u Registar kulturnih centara.

Članak 13.

Tijela kulturnog centra su ravnatelj i upravno vijeće, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano. Kulturni centar može imati stručno vijeće.

Članak 14.

Dokument je izrađen u sklopu projekta Kulturna politika odozdo – Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje. Projekt je podržan sa € 149.940 financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost udruge Operacija grad.

(1) Upravno vijeće ima minimalno 3 člana, od kojih većinu imenuju osnivači i/ili suosnivači sukladno suosnivačkim udjelima, iz redova istaknutih kulturnih i znanstvenih djelatnika, pravnih, ekonomskih i financijskih stručnjaka u području kulture, a jednoga člana biraju svi radnici sukladno zakonu kojim se uređuju radni odnosi, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Kada je osnivač ili suosnivač kulturnog centra Republika Hrvatska, članove upravnog vijeća koji predstavljaju Republiku Hrvatsku imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu sukladno aktu o osnivanju.

(3) Kada je osnivač ili suosnivač kulturnog centra jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članove upravnog vijeća iz stavka 1. ovoga članka koji predstavljaju jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuje i razrješuje predstavničko tijelo.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovog članka predstavničko tijelo može imenovati članove upravnog vijeća na prijedlog vijeća mjesnog odbora, gradske četvrti ili gradskog kotara na čijem se području nalazi kulturni centar.

(5) Kada je osnivač ili suosnivač kulturnog centra javni akter koji nije Republika Hrvatska niti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članove upravnog vijeća iz stavka 1. ovoga članka koji predstavljaju tog javnog aktera imenuje se i razrješuje sukladno aktu o osnivanju.

(6) U slučaju kad kulturni centar ima više suosnivača, članove upravnog vijeća iz stavka 2. ovog članka se imenuje i razrješuje uz prethodnu suglasnost svih suosnivača.

(7) Sastav i broj članova upravnih vijeća kulturnih centara koji imaju više suosnivača mora biti sukladan suosnivačkim udjelima.

(8) Mandat članova upravnih vijeća kulturnih centara traje četiri godine.

(9) U slučaju razrješenja člana upravnog vijeća prije isteka mandata, novi član upravnog vijeća imenovat će se za preostali dio mandata razriješenog člana upravnog vijeća.

(10) Način izbora članova upravnoga vijeća, broj članova, zadaće, donošenje odluka i druga pitanja u vezi s radom upravnoga vijeća uređuju se aktom o osnivanju i statutom kulturnog centra.

(11) Upravno vijeće donosi programe rada i razvoja kulturnog centra, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, predlaže osnivaču ili suosnivačima promjenu djelatnosti, daje osnivaču ili suosnivačima teravnatelju kulturnog centra prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima te donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom kulturnog centra.

Članak 15.

Ravnatelj predstavlja i zastupa kulturni centar u pravnom prometu i pred javnopravnim tijelima te obavlja druge poslove predviđene zakonima, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 16.

(1) Ravnatelja kulturnog centra kojem je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu na prijedlog upravnog vijeća.

(2) Ako je Republika Hrvatska suosnivač kulturnog centra, ravnatelja imenuje i razrješuje ministar nadležan za kulturu na prijedlog upravnog vijeća, uz prethodnu suglasnost suosnivača, a sukladno aktu o osnivanju.

(3) Ravnatelja kulturnog centra kojem je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuje i razrješuje predstavničko tijelo, odnosno odgovarajuća tijela više osnivača sporazumno, na prijedlog upravnog vijeća.

(4) Način raspisivanja i provedbe postupka javnog natječaja za imenovanje ravnatelja iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka pobliže se uređuje statutom kulturnog centra i aktom o osnivanju.

(5) Javni natječaj za imenovanje ravnatelja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka raspisuje i provodi kulturni centar.

Dokument je izrađen u sklopu projekta Kulturna politika odozdo – Od dobrih praksi društveno-kulturnih centara do održivog okvira za sudioničko upravljanje. Projekt je podržan sa € 149.940 financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost udruge Operacija grad.

(6) Ne raspiše li kulturni centar iz stavka 5. ovoga članka javni natječaj za imenovanje ravnatelja u propisanome roku, natječaj će raspisati osnivači.

(7) Javni natječaj iz stavka 5. ovoga članka raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata ravnatelja, a rok za podnošenje prijave ne može biti kraći od trideset dana.

(8) Uz prijavu na javni natječaj obvezno se prilaže program rada za četverogodišnje razdoblje na temelju kojeg se imenuje ravnatelj.

Članak 17.

(1) Za ravnatelja kulturnog centra može se imenovati osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ili s njim izjednačen studij, koja se odlikuje stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima, ima najmanje pet godina iskustva rada u području kulture ili društvenim djelatnostima kako su definirane ovim zakonom te ispunjava ostale uvjete određene posebnim zakonom, aktom o osnivanju kulturnog centra ili njegovim statutom.

(2) Za vršitelja dužnosti ravnatelja može se do imenovanja ravnatelja, a najduže do godinu dana, bez provođenja javnog natječaja, imenovati osoba koja ispunjava uvjete propisane stavkom 1. ovoga članka.

(3) Vršitelja dužnosti ravnatelja kulturnog centra kojem je osnivač Republika Hrvatska imenuje ministar nadležan za kulturu, a kod kulturnih centara kojima je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) uprave predstavničko tijelo osnivača. U slučaju kad kulturni centar ima više suosnivača, vršitelja dužnosti ravnatelja imenuju osnivači sporazumno.

Članak 18.

(1) Kulturni centar može imati stručno vijeće.

Iceland Liechtenstein Norway **Active citizens** fund

(2) Statutom kulturnog centra pobliže se utvrđuje sastav, način osnivanja i djelovanja stručnog vijeća te broj njegovih članova.

Članak 19.

Javni akter kao osnivač ili suosnivač kulturnog centra može donijeti odluku o prestanku i statusnim promjenama kulturnog centra samo uz prethodnu suglasnost upravnog vijeća kulturnog centra i svih suosnivača.

Članak 20.

Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata kulturnog centra obavlja ministarstvo nadležno za kulturu.

6. PROSTORI KULTURNO-UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA I DRUŠTVENO-KULTURNIH DJELATNOSTI

Članak 21.

(1) Prostori kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti su objekti, zgrade, kompleksi, unutarnje i vanjske prostorije, dvorišta, skladišta koje koriste i njima upravljaju civilni akteri, a u kojima obavljaju djelatnosti kulturnih centara.

(2) Ovim Zakonom se obuhvaćaju prostori kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti koje civilni akteri koriste dugoročno i njima upravljaju u svrhe unapređenja i razvoja kulture, kulturno-umjetničkog stvaralaštva, javnog kulturnog života, promicanja kulturne suradnje unutar gradova i općina, promicanja veza između gradova i općina na nacionalnoj i međunarodnoj razini, poticanja programa kulturnih potreba građana, osiguravanja materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvoj djelatnosti kulture.

(3) U prostorima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti je zastupljeno više oblika kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti.

(4) Dugoročno korištenje prostora iz stavka 2. ovog članka podrazumijeva period od najmanje pet godina neprekinutog djelovanja u predmetnom prostoru.

Članak 22.

Prostori kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti upisuju se u Registar kulturnih centara ako zadovoljavaju kriterije iz članka 21. ovog Zakona.

7. SREDSTVA ZA RAD KULTURNIH CENTARA I PROSTORA KULTURNO-UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA I DRUŠTVENO-KULTURNIH DJELATNOSTI

Članak 23.

Sredstva za rad kulturnih centara i prostora kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti uključuju sredstva za plaće i honorare, sredstva za nabavu građe, sredstva za programe i projekte, tekuće izdatke redovitog poslovanja, stalno stručno usavršavanje, sredstva za zaštitu građe, kao i sredstva za investicije i investicijsko održavanje.

Članak 24.

(1) Sredstva za rad kulturnih centara osiguravaju javni akteri koji su osnivači ili suosnivači.

(2) Visinu sredstava za rad kulturnog centra utvrđuju osnivač ili suosnivači na temelju programa rada i razvoja te financijskog plana kulturnog centra, u skladu s aktom o osnivanju.

(3) Sredstva za rad kulturnog centra osiguravaju se i iz vlastitih prihoda, donacijama, sponzorstvima, darovanjima i na drugi način u skladu sa zakonom.

(4) Vlastiti prihodi kulturnih centara mogu se koristiti isključivo za razvoj djelatnosti kulturnog centra koji ih je ostvario.

(5) Kulturni centar dobivenim sredstvima raspolaže sukladno zakonima, aktu o osnivanju i statutu.

Članak 25.

Sredstva za rad prostora kulturno-umjetničkog stvaralaštva i društveno-kulturnih djelatnosti osiguravaju se iz proračuna Republike Hrvatske, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u dijelu u kojem program utvrde kao javnu potrebu.